

Metode, tehnici și jocuri pentru dezvoltarea și stimularea imaginației

Profesor –consilier școlar,
Ana Bodnar

Dezvoltarea imaginației la preșcolari

Metode și tehnici narative

Povestirea

Lectura imaginativă

Citirea poveștilor fără a arăta ilustrațiile inițial.

Încurajarea copiilor să-și imagineze personajele și decorurile.

Finaluri alternative

Oprirea poveștii înainte de final și inventarea altor posibilități.

Discutarea mai multor variante de încheiere.

Extinderea narațiunii

Imaginarea vieții personajelor după finalul oficial.

Jocul liber, jocul de rol și dramatizare

Jocul "Prefă-te că ești..."

Copiii interpretează diverse roluri: doctori, astronauți, bucătari. Dezvoltă flexibilitatea gândirii.

Mini-teatru cu marionete

Crearea și manipularea marionetelor din materiale simple. Stimulează vocalizarea emoțiilor.

Tehnica "Cutia magică"

Transformarea obiectelor cotidiene în instrumente fantastice. Dezvoltă gândirea simbolică.

Fișe pentru jocuri de rol

Personaje de decupat

Șabloane colorate pentru personaje din din povești sau ocupații.

Figurine articulate care pot fi personalizate și colorate.

Scenarii sugerate

Situații simple pentru dezvoltarea empatiei și înțelegerii sociale.

Contexte familiare: la doctor, la magazin, în magazin, în parc.

Măști și accesorii

Modele de colorat și personalizat pentru pentru transformare.

Elemente care încurajează asumarea diferitelor roluri sociale.

Arta și meșteșugul

Arta oferă limbaje multiple pentru exprimarea imaginației

Pictura, colajul, sculptura.

Fișe de desen creativ/activități practice

Desenează ce lipsește

Imagini incomplete care necesită adăugarea elementelor lipsă.

Transformare creativă

Exerciții "Ce poate deveni acest cerc/linie/formă?"

Desene colaborative

Fiecare copil adaugă un element nou la aceeași creație.

Activități practice/Tehnica STEAM

Crearea unor "poțiuni magice" din elemente naturale. Construiți adăposturi pentru creaturi imaginare.

Fișe senzoriale

Exprimare Emoțională

Activități de reprezentare vizuală a sentimentelor
„Desenează emoția pe care o simți.

Activități Multi-Multi-senzoriale

"Desenează ce auzi" sau
"Colorează după ritm".

„Dansul emoțiilor”

Exprimarea sentimentelor prin mișcare liberă

Tehnici de Relaxare

Exerciții de mindfulness adaptate:
"Desenează respirația".

Dezvoltarea imaginației la ciclul primar

Tehnici de dezvoltare a imaginației

Jocuri de rol

Dramatizarea situațiilor din povești dezvoltă empatia și expresivitatea. Elevii își asumă diferite identități și explorează perspective noi.

Crearea conținutului digital

Copiii creează animații și povești digitale.

Povestirea și scrierea creativă

Crearea și continuarea poveștilor stimulează imaginația narativă. Elevii pot construi lumi fictive complexe.

Activități artistice

Desenul, pictura și modelajul permit exprimarea vizuală a ideilor abstracte. Materialele diverse încurajează experimentarea.

Tehnica SCAMPER

Modificarea poveștilor cunoscute prin substituire, combinare, adaptare.

Jurnale creative

Combinarea textului cu desene pentru exprimarea ideilor.

Teatru de păpuși

Crearea personajelor și punerea în scenă a poveștilor originale.

Provocări de construcție

Realizarea structurilor imaginare din materiale diverse.

Benzi desenate

Povestiri în imagini create de copii, cu personaje proprii.

Jurnalul ilustrat

Zece minute zilnic pentru desenat și scris. Combină cuvinte cu imagini.

Colajul aleatoriu

Combină 15 elemente diferite. Creează o poveste vizuală neașteptată.

Tehnici de storytelling

Povestea în lanț

Dezvoltarea narațiunii colective unde fiecare elev continuă povestea anterioară.

Reconstrucție narativă

Transformarea conceptelor științifice în povești accesibile și memorabile.

Finaluri alternative

Reimaginarea operelor literare cu rezultate și deznodăminte diferite.

Narațiune neconvențională

Crearea poveștilor din perspectiva obiectelor sau fenomenelor naturale.

Brainstorming

Generarea rapidă de idei fără evaluare imediată încurajează gândirea divergentă. Elevii propun soluții neobișnuite.

Tehnica De ce crezi că...?"

Întrebările ipotetice deschid noi perspective. Scenariile fanteziste provoacă gândirea creativă.

Analogii și asocieri

Conectarea ideilor aparent neînrudite creează noi concepte. Jocurile de asociere întăresc flexibilitatea mentală.

Transformarea obiectelor

Utilizarea obiectelor cotidiene în moduri neașteptate dezvoltă gândirea laterală. Un creion devine baghetă magică.

Fișe de lucru

Desenul orb

Desenează cu ochii închiși. Transformă rezultatul în ceva recognoscibil.

Povestea fără sfârșit

Elevii completează o poveste cu început dat, adăugând elemente fantastice.

Povestea cu cuvinte alese

Crearea unei povești folosind un set de cuvinte aleatorii date.

Desenează un loc magic

Copiii desenează locuri fermecate și scriu povești despre acestea.

Dezvoltarea imaginației la gimnaziu și liceu

Metoda pălărilor gânditoare

Abordarea problemelor din șase perspective diferite. Fiecare pălărie reprezintă un stil de gândire diferit: fapte, emoții, creativitate.

Provocări de design

Design de produs
Arhitectură imaginară

Proiecte interdisciplinare

Combinarea artei cu știința și tehnologia

Dezbateri și jocuri de rol

Ateliere de scriere creativă

Poezie și proză scurtă
Scenarii pentru piese
Jurnalism creativ

Rezolvarea creativă a problemelor

Invenții fantastice

Conceperea unor dispozitive imaginare care respectă principiile fizicii. Stimulează inovația și înțelegerea științifică aplicată.

Elevii de gimnaziu beneficiază de activități care integrează mai multe discipline. Ei pot explora probleme din unghiuri diferite, găsind soluții originale.

Tehnica „Ce-ar fi dacă...?”

Pentru natură

„Ce-ar fi dacă copacii ar putea vorbi?”

„Ce-ar fi dacă gravitația ar dispărea pentru o zi?”

Pentru tehnologie

„Ce-ar fi dacă ai inventa o mașină a timpului?”

„Ce-ar fi dacă jucăriile ar prinde viață noaptea?”

Pentru societate

„Ce-ar fi dacă ai fi primar pentru o săptămână?”

„Ce-ar fi dacă oamenii ar putea zbura?”

Fișe de lucru

Călătorie în timp

Elevii descriu cum ar arăta lumea în trecut sau viitor, din perspectiva unui personaj.

Povestea unui obiect uitat

Crearea unei povești despre viața unui obiect banal.

Întâlniri fantastice

Crearea unui dialog cu o creatură mitică sau extraterestră.

O zi în pielea unui animal

Scrierea unei povești din perspectiva unui animal ales.

Alte lumi, alte civilizații

Imaginarea unei lumi cu propriile legi și civilizații.

Inventăm o mașină a timpului

Descrierea unei mașini a timpului și a călătoriilor prin diferite perioade.

Bibliografie:

„Creativitate și imaginație în școala românească” - Petre Anghel, Editura Didactică, 2019

„Dezvoltarea cognitivă și emoțională la copii ”- Maria Popescu, Editura Educațională, 2020

„Psihologia creativității” - Ion Negreț-Dobridor, Editura Polirom, 2018

„Jocuri pentru dezvoltarea imaginației ”- Ana Stoica, Editura Trei, 2021

www.educatiacreativa.ro - Resurse pentru cadre didactice în stimularea imaginației

www.dezvoltarecopii.ro - Platformă

sites.google.com/xtec.cat/storytellingrobots1/home